

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Igor Taro
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 21.04.2025 nr 1-6/3134-1

Meie 08.05.2025 nr 2.3-4/25/1237-2

Arvamus siseministri määruste muutmise eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile arvamuse avaldamiseks määruse „Siseministri määruste muutmise seoses isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmisega“ eelnõu.

Kuna käsil on andmekogude põhimääruste muutmise, mis annab võimaluse muuta ka kehtivaid põhimäärusi selgemaks ja konkreetsemaks, siis esitame oma tähelepanekud nii esitatud eelnõu kui ka kehtivate põhimääruste osas.

1. Eelnõu §-ga 1 muudetakse Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu põhimäärust. Meil puuduvad tähelepanekud plaanitavate muudatuste osas, kuid kehtiva põhimääruse osas juhime tähelepanu §-le 19, mille lõikes 2 loetletakse andmekogud, kuhu Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu päringuid esitab ja andmeid saab. Samas puudub aga andmekoosseis, mistõttu ei ole võimalik ka kontrollida, kas andmed, mida teistest andmekogudest saadakse, kajastuvad ka andmekogu andmekoosseisus. Palume andmekogu põhimääruse § 19 lõiget 2 täiendada selliselt, et oleks selge, millised andmekogu põhimääruse 3. peatükis loetletud andmed on saadud teistest andmekogudest. Ühtlasi määratakse sellega ka kindlaks, millised on andmekogu unikaalsed põhiantmed (AvTS § 43⁶).
2. Eelnõu §-ga 3 muudetakse isikut tõendavate dokumentide andmekogu pidamise põhimäärust.
 - 2.1. Eelnimetatud paragrahvi punktiga 1 muudetakse kehtiva põhimääruse § 4 sõnastust ning uue sõnastuse järgi peetakse andmekogu digitaalse andmekoguna. Märkime, et tänapäeval ei ole enam vaja täpsustada, et andmekogu peetakse digitaalselt. AvTS § 43¹ sätestab, et andmekogu on infosüsteem ning infosüsteem on defineeritud küberturvalisuse seaduses, mille järgi kujutabki infosüsteem endast digitaalset andmete töötlust.
 - 2.2. Sama paragrahvi punktiga 6 ajakohastatakse andmekogu põhimääruse regulatsiooni eesmärgiga tuua üksikasjalikumalt välja andmekogu andmeandjad. Näiteks on eelnõus märgitud, et Eesti kodakondsuse saanud, taastanud või kaotanud isikute andmekogust saadakse isikuandmed ja andmed kodakondsuse või selle puudumise kohta või siis näiteks rahvastikuregistrist saadakse dokumendi kasutaja ja taotluse esitaja isikuandmed ning seadusliku esinduse andmed. IKÜM artikkel 4 punkti 1 järgi on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, mistõttu jääb selgusetuks, milliseid konkreetseid isikuandmeid tegelikult teistest andmekogudest saadakse. Palume eelnõu selles osas täiendada.
 - 2.3. Kehtiva põhimääruse § 16 lõike 5 järgi võimaldatakse andmekogu andmetele ka

kolmandate isikute juurdepääs kooskõlas AvTS ja isikuandmete kaitse seadusega. Ebaselgeks jääb, mida tähendab kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega, kuna isikuandmete töötlemist reguleerib peaaesjalikult isikuandmete kaitse üldmäärus ja seda täpsustab isikuandmete kaitse seadus.

- 2.4. Põhimääruse § 17 lõike 2 järgi peab andmekogu vastutav töötleja digitaalselt arvestust andmete väljastamise aja, koosseisu ja andmete saaja üle. Samas jääb selgusetuks, millisel viisil andmete väljastamise üle arvestust peetakse. Juhul kui tegemist on päringute automaatse logimisega, siis üldjuhul töödeldakse selle käigus ka isikuandmeid, mistõttu tuleb põhimääruses kehtestada logide säilitamisele samuti tähtajad. Ühtlasi märgime, et logida tuleks ka muud isikuandmetega tehtavad toimingud (nt andmete sisestamine, muutmine, parandamine, kustutamine). Palume põhimäärust selles osas täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Terje Enula
Terje.Enula@aki.ee
627 4144